

20. september 2013

Referat af møde i Erfagruppen for DLBR økologikvægkonsulenter den 2. september 2013

Mødet blev holdt hos:

Sommerbjerg I/S v. Mads Helms, Isenbjergvej 19, Gludsted, 7361 Ejstrupholm og
Jysk Landbrugsrådgivning, Majsmarken 1, 7190 Billund

Til stede:

Hans Lund, Jysk
Helle Sivertsen, LandboThy
Solveig Horst, Jysk – deltager indtil frokost
Aase Holmgaard, Syddansk Økologi
Jens Thomsen, Lemvigegnens Landboforening
Niels Martin Nielsen, Landbo Limfjord
Erik Andersen, Jysk
Rune Schaltz, AgriNord
Anders B. Møller, LMO

Birgit Ingvorsen, VFL, Økologi
Kirstine Flinholm Jørgensen, VFL, Økologi
Reni Hvam Nielsen, VFL, Økologi

Afbud:

Søren Lykke, LRØ
Lisbeth Frank Hansen, Gefion

Referent: Birgit Ingvorsen

Dagsorden:

1. Bedriftsbesøg hos Sommerbjerg I/S
2. Gylleforsuring med mælkesyre bakterier (Reni Hvam Nielsen, VFL Økologi)
3. Bruger vi værktøjerne, som Dansk Økologi har udviklet til økologiske kvægbrug? (Erik Andersen)
4. Nye projekter, hvad har vi søgt og hvad vil vi søge?
5. Bordet rundt
6. Nyt fra VFL, Økologi
7. Evt.

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development' (EAFRD)

Ad 1 Mads Helms viste sin nye komposteringsstald frem, som kører som forsøgsordning i 2 år. Komposteringsstalden skal 'luftes' 2 x dagligt ved harvning for at holde processen i gang og for at tørre bunden ud. Der sendes luft gennem bunden via slanger lagt i gulvet. Der kan dog være lidt problemer med for fugtig bund, hvor bunden ligesom 'klapper sammen'. I de tilfælde kan det blive nødvendigt at tilføre nyt bundmateriale. Der anvendes træflis og træspåner- forsøgsvis skal afklippet lyng afprøves, da pris på flis er steget markant siden Mads startede med komposteringsstalden. Når bunden 'klapper sammen', kan det ses på ydelser, og celletallet, der så bliver højere end i kontrolstalden. Der er på nuværende tidspunkt 10 m² pr. ko. Køerne finder hurtigt ud af hvor der er bedst at ligge (tørt og varmt). Stalden tømmes en gang om året. Større træstykker sorteres fra og anvendes igen. Villy Bredvig fortalte om deres driftssamarbejde, med kviehotel hos Villy.

Ad 2 Reni fortalte om foreløbige resultater med hensyn til at reducere kvælstoftabet fra spaltetalde ved hjælp af mælkesyrebakterier.

Metoden der skal afprøves går ud på løbende at opformere en mælkesyrebakteriekultur i en mindre gylletank og påføre den mælkefursurede gylle til spaltearealet, hvormed pH i gyllen kan reduceres.

Metoden har også potentiale i konv. kvæg- og svinestalde.

Det udløste flere spørgsmål:

- pH 5-5,5 hvad betyder det når det skal køres ud på marken? (svovlsyre 5,8)
- Hvordan vil det påvirke ædelysten af det græs som gyllen tilføres. Ædelyst til græsmarker med svovlsyrebehandlet gylle er væsentligt forringet ved afgræsning.
- Hvordan styres kulturen?
- Hvordan klarer mælkesyrebakterier sig i gylletanken?

Ad 3

Bruger vi værktøjerne, som Dansk Økologi har udviklet til økologiske kvægbrug? v/ Erik Andersen

Produkter i DLBR-Dansk Økologi – kommentarer fra konsulenterne

2013 kommende værktøjer:

Majs på godt og ondt

Tværfagligt projekt med plante- og kvægkonsulenter.

2012

Dansk protein- Faktaark om proteiner

Bruger det ikke- hvorfor?

Synlighed af faktaark på landbrugsinfo for ldm.?

Oversigt over hvad vi har på LI.

2011

Afgræsning – planlægning i regneark

Bruger det ikke – hvorfor? Bruger erfaringer. Midaldrende økologer med "det finder vi ud af"- tilgang til det. Mangler at kunne bygge resten af FE grovfoder ovenpå, så man skal bruge flere forskellige programmer for at kunne planlægge sæsonen.

Bruger det- hvorfor? Mange gamle økologer har udvidet og afgræsningsarealet er ikke fulgt med. Hurtig og god til at vise, hvad de reelt får ud af deres afgræsning. Simpel, går

hurtigt og nemt at have med i en planlægningssituation. Illustrerer de her er til rådighed. Giver overblik over hvor lidt de reelt afgræsser. Udfordrer ldm. – er det godt nok med 3 fe i gns.?

Det går galt alt for mange steder med afgræsningen: Forventet udbytte – hvor gode er græsmarkerne (udbyttensniveau)? Gør ldm. det godt nok? – provokation.

Græsdetektiven – økonomisk resultatark af mere frisk græs

Afgræsning/staldfodring

Bruger det ikke – hvorfor? Større og mere kompliceret – har den ikke med ude hos kunden. Tager tid at gennemskue de økonomiske beregninger, der ligger bag resultaterne.

Svært at forklare forskellene i de forskellige resultater ved forskellige input.

Har ikke syntes at det kunne sælges.

Bruger FMS Marko i stedet.

Bruger det- hvorfor?

Bruger det som forberedelse til besøg hos ldm. Ca. 500 kr i db ved at øge afgræsning med 3 fe.

og de generelle:

Afgræsningsprognose

Rammer ikke rigtigt fx i foråret. Den er for optimistisk ift. den faktiske udvikling i marken.

For langsom ift. de klimatiske forhold. Man kan blive snydt, da den kun passer under optimale forhold.

Bruger proteinindhold og fordøjelighed ifbm. foderplanlægning – vi har ikke noget der er bedre.

Svært at bruge korrektion for udbytte. Markerne har været mere uens i år. Udfordringer ved ikke-normal vækstsæson. Har det med ud til alle sommerbesøg. Laver EFK i foråret til vurdering af protein.

Slætprognose

Brugt i grovfoderskolen, for langsom og for letfordøjeligt græs ift. virkeligheden. Frisk græs passer ikke med foderanalysen. Indtastning af friskgræsanalyser er helt godnat - ender i 7000 fe uanset hvad. Der er for stort interval i MJ NE.

Har det svært i konkurrence med to frisk-græs prøver (1 og 2 uger før 1. slæt)- faldet i vækstudvikling varierer meget fra sted til sted.

Græsblandinger: – der mangler viden om indhold/analyser/fordøjelighed - (NDF, beregnet INDF) Mange dårlige oplevelser med analyser, hvor der ikke er sammenhæng med, hvordan koen reagerer på græsset. Mangler kobling mellem det forventede og til hvordan koen reagerer, da 2 næsten ens analyser, kan give vidt forskellige reaktioner IRL.

Efterlyser:

- mere/flere tværfaglige projekter så kvæg- og plantekons. arbejder sammen om fx viden om græsblandinger.
- Opdateringer af redskaber – hvert andet år fx
- Optimere/opdatere på det vi har, i stedet for at udvikle nye programmer.

Ad 4 Nye projekter søgt i VFL regi

	Titel	Projekt periode:	Fond
Nyt projekt	Visuelt beslutningsværktøj til økologiske kvægbrugere	Jan - Dec 2014	MAF
Nyt projekt	Mælkeproduktion ude soja <i>VFL Økologi deltager i en AP</i>	Jan - Dec 2014	MAF
Nyt projekt	Reduceret kvælstoffordampning ved hjælp af bio-forsuring af gylle	Jan 2014- Dec 2016	KAF
Nyt projekt	FEDT NOK til økologiske malkekøer	Jan 2014- Dec 2015	FØL
Nyt projekt	Afgræsningskolen	Jan 2014-Dec 2015	ØkoFremme
Nyt projekt	SOBCows <i>VFL Økologi deltager i AP</i>		Org. RDD
Nyt projekt	KO-exist <i>VFL Økologi deltager i AP</i>		Org. RDD
Nyt projekt	Udsætning af 1.kalvskøer skal reduceres med 25 % <i>VFL Økologi deltager i AP</i>		Promille
Fortsættelse fra 2013			
	Crimping - når en våd høst er penge værd, del 2	Jan 2013-Dec 2014	FØL
	Forarbejdning og varmebehandling af økologiske proteinafgrøder	Jan 2013-Dec 2014	KAF

Ad 5 Bordet rundt

Der blev gjort status over omlægningstjek og i de tilfælde, hvor omlægningstjek er konverteret til 'Udviklingstjek' for økologiske bedrifter ifht. til fremtidig fortsat drift som økolog eller tilbagelægning til konventionel drift.

Grovfodersituationen blev drøftet og VFL undersøger eventuelle dispensationsmuligheder.

Projektaktiviteter afholdt lokalt og resultater herfra blev præsenteret og diskuteret.

Ad 6 Nyt fra VFL, Økologi

Økologisk investeringsstøtte

Bemærk, at kvægtunneler er kommet med på teknologilisten under pkt. 2.2. drivveje.

Ad 7. Evt. Tiden var gået alt for hurtigt endnu engang!! Så ingen bidrag her.